

Motion till riksdagen 2012/13:Sk411

av **Jacob Johnson m.fl. (V)**

3:12-reglerna samt beskattning av vissa delägare i riskkapitalfonder

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en grundlig utvärdering av 3:12-reglerna bör göras.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagstiftningen bör justeras så att det klart framgår att s.k. carried interest ska beskattas på motsvarande sätt som bonus i inkomstslaget tjänst och att arbetsgivaravgifter ska betalas.

2 ”3:12 reglerna”

Reglerna för beskattning av ägare av fåmansföretag, ofta familjeföretag, kallas ofta 3:12-reglerna. Reglerna tillkom i och med 1990 års skattereform med syftet att förvärvsinkomster ska beskattas lika oavsett om de kommer från ett lönearbete eller från arbetsinsats i ett eget aktiebolag. Syftet är också att förhindra att det som ska betraktas som tjänsteinkomster omvandlas till kapitalinkomster. Detta eftersom skattesatsen är 30 procent i inkomstslaget kapital jämfört med 31,6 procent i inkomstslaget tjänst. Därtill kommer statlig skatt på inkomst av tjänst.

Reglerna är en konsekvens av 1991 års skattereform då den tudelade beskattningen av förvärvsinkomster och kapitalinkomster infördes. Liknande dualt skattesystem med olika skattesatser på inkomster från arbete respektive kapital infördes även i t.ex. Norge och Finland något år efter Sverige.

År 2006 reformerades 3:12-reglerna efter många års diskussioner och utredande i syfte att stimulera företagande och sysselsättning inom familjeägda företag. Ett annat syfte var att förenkla reglerna för mindre bolag. Skattesatsen för utdelningar som rymdes inom gränsbeloppet sänktes, och samtidigt höjdes underlaget för beräkning av gränsbelopp avsevärt. Den huvudsakliga

Fel! Okänt namn på

motiveringen var att öka ersättningen för risktagande och främja entreprenörskap och sysselsättning i bolag som ägs av ett fåtal personer.

Vänsterpartiet har medverkat till att 3:12-reglerna har reformerats. I dag ifrågasätter vi dock alltmer hur de används för att slippa undan skatt. Vi avvisade i vår budgetmotion hösten 2102 de då presenterade ändringarna vad gäller taket för utdelning, höjt schablonbelopp och höjd räntefördelningsränta och vi ansåg redan då att en översyn av reglerna kunde bli nödvändig.

2.1 Utvärdera 3:12-reglerna

Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi (ESO) publicerade i juni i år rapporten "Income Shifting in Sweden – An empirical evaluation of the 3:12 rules". Rapporten kommer bl.a. fram till slutsatsen att inkomstomvandling innebär ett slöseri. De menar att beskattningen är ineffektiv i meningen att företag och hushåll anpassar sitt beteende till skattereglerna. Specifikt nämns också att den kraftiga ökningen av antalet holdingbolag efter 2006 kräver att betydande resurser ägnas åt registrering, administration och integrering av strategier för inkomstomvandling i holdingbolag eller skalbolag. Dessutom konstaterar man att det främst är höginkomsttagare som utför inkomstomvandling i enlighet med 3:12-reglerna. Detta ökar inkomstskillnaderna efter skatt.

Vidare menar ESO att de ackumulerade outnyttjade gränsbeloppen i fåmansföretag utgör en stor framtida potentiell förlust av skatteintäkter. Ackumulerade outnyttjade gränsbelopp i holdingbolag kan överslagsmässigt motsvara omkring 23 miljarder kronor i framtida totala förluster av skatteintäkter, baserat på uppgifter från 2009.

Slutligen lyfter ESO upp frågan om att ifall man vill minska inkomstomvandlingen enligt 3:12-reglerna bör gränsbeloppet vara mindre generöst eller så bör möjligheten att överföra outnyttjade gränsbelopp tas bort eller åtminstone begränsas. Även en revidering av Skatteverkets kontrollstrategier bör övervägas.

ESO-rapporten pekar enligt vår uppfattning på avsevärda problem med dagens lagstiftning. En grundlig utvärdering av reglerna bör därför göras. Detta bör riksdagen ge riksdagen till känna.

2.2 Beskattning av vissa delägare i riskkapitalfonder

Finansdepartementet presenterade i mars i år ett förslag om beskattning av vissa delägare i riskkapitalfonder. Efter kritik från olika håll har regeringen lagt detta förslag i byrålådan. Skatteverket ansåg bl.a. att de föreslagna reglerna skulle innebära en särslagstiftning som bör undvikas då en sådan lagstiftning skulle vara komplicerad och endast beröra 100–200 personer. Reglerna skulle även innebära betydande kontrollproblem. Andra remissinstanser kritiserade förslaget för att det öppnar för skatteplanering och att det enbart berör en liten grupp, vilket leder till en snedvridning av konkurrens.

Fel! Okänt namn på

Knäckfrågan gäller hur s.k. carried interest ska beskattas i Sverige. Carried interest avser en modell där delägare som får en utdelning från det företag de är aktiva i kan beskatta delar av denna utdelning som kapitalinkomst. Skatteverket har dock i flera eftertaxeringsbeslut ansett att carried interest är en prestationsbaserad inkomst, som ska beskattas som inkomst av tjänst. Vänsterpartiet delar denna uppfattning.

Med tanke på det oklara rättsläget bör lagen justeras så att det klart framgår att carried interest vid nuvarande konstruktioner ska beskattas på motsvarande sätt som bonus i inkomstslaget tjänst och att arbetsgivaravgifter ska utgå. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 5 oktober 2012

Jacob Johnson (V)

Ulla Andersson (V)

Rossana Dinamarca (V)

Wivi-Anne Johansson (V)

Josefin Brink (V)

Christina Höj Larsen (V)